

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

İzmir'in Aliağa ilçesi 1960 yılında yaklaşık 3 bin nüfuslu bir balıkçı kasabasıyken 1961'de demir-çelik, petrokimya ve rafineri gibi sektörlerin gelmesiyle ağır sanayi bölgesi olarak tahsis edilmiş bir ilçemizdir. Aliağa ilçesine girdikten kısa bir süre sonra geniz yakan kirli bir havayı soluduğunuzu fark edebilirsiniz. İlçede ısınma ya da trafik kaynaklı hava kirliliğinin yanı sıra yoğun şekilde sanayi kaynaklı hava kirliliği de görülmektedir çünkü burada gübre fabrikaları, boya fabrikaları, haddehaneler, küçük imalathaneler ya da işletmeler, gaz dolun tesisleri ve likit doğal gaz tesisleri de bulunmakta ve bunların hepsi hava kirliliğine olumsuz etki etmektedir.

İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, önemli hava kirleticilerin kontrolü amacıyla Aliağa'da sekiz tesisin bacasına sürekli ölçüm sistemleri monte edildiğini ve bu bacaların internet üzerinden izlenmekte olduğunu belirtmektedir. Müdürlük aynı zamanda, Çevre Kanunu kapsamında tüm denetim uygulamalarının yapıldığını, Çevre Bakanlığının izin süreçlerini takip ettiğini, denetimlerini artırdığını, çevreye etkisi olan ya da etki edebilecek tüm tesislerin de Bakanlığın denetimi altında olduğunu da ifade etmektedir.

Ancak tüm bu önlem ve izlemlere karşın, Aliağa'da hava kirliliğinin ne boyutta olduğu aslında şu anda tam olarak saptanamamaktadır, çünkü burada sabit bir hava ölçüm istasyonu bulunmamaktadır. Temiz Hava Hakkı Platformu'nun Mayıs 2016'da bir hafta süreyle Aliağa'nın değişik noktalarında yaptığı 24 saatlik parçacık madde (PM) ölçümlerine göre, buradaki PM 2.5 değerleri Dünya Sağlık Örgütü limitlerinin 2,6 katına kadar yükselmiş durumdadır.

Bilimsel çalışmalar gösteriyor ki, bugün akciğer kanserinden solunum yolu hastalıklarına, dünya sağlığını tehdit eden birçok hastalığın nedeni hava kirliliği. Dünya çapında her sene sadece hava kirliliği yüzünden on binlerce prematüre ölüm yaşanıyor, insanlar akciğer kanseri ve farklı kanser türlerine yakalanıyor.

Örnek olarak, Aliağa'da sanayinin tam ortasında kalmış Horozgediği köyünün dört bir yanı demir-çelik ve gübre fabrikalarıyla çevrili. Fabrikaların kiminin bacasından, kiminin çatısından sürekli dumanlar yükseliyor. Köylüler, buradaki her 10 kişiden 8'inin kanserden öldüğünü söylüyor. Her hanede bir kanserli olduğunu söylüyorlar. Bu bağlamda;

- 1) İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünün, tamamlanmak üzere olduğunu söylediği "Bölgesel Temiz Hava Merkezi" ne zaman faaliyete geçecektir?
- 2) Aliağa'da bir hava kalitesi ölçüm istasyonu ne zaman devreye girecektir?
- 3) Sanayi tesislerinden yayılan emisyonların olması gerektiği gibi planlanması ve burada yeni termik santrallerin açılmaması adına alınan tedbirler nelerdir?
- 4) Aliağa ve köylerinde rastlanan yoğun kanser vakalarının sebebi, niteliği ve gelecek nesillerde önlenmesi adına ne gibi tedbirler alınması düşünülmektedir?